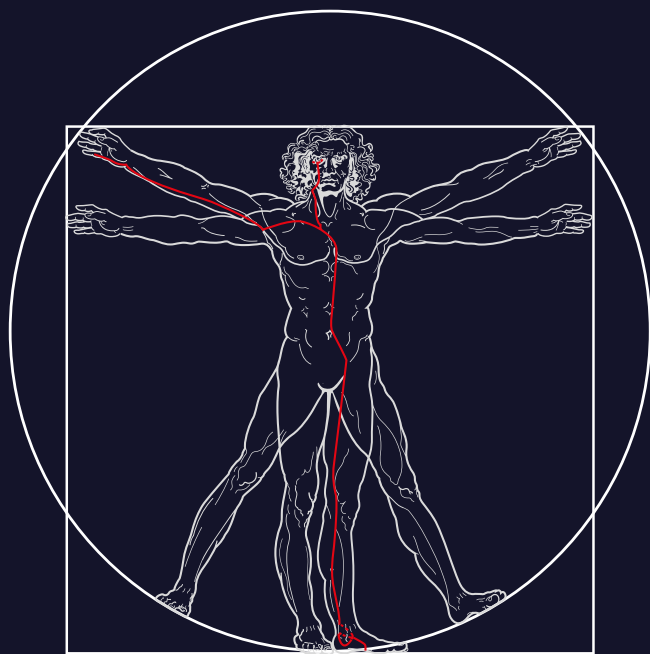

DR DANIEL KEOWN

Iskra w maszynie

Jak nauka akupunktury wyjaśnia
tajemnice zachodniej medycyny

Iskra w maszynie

„Elokwentny i poetyczny język klasycznych traktatów medycznych z Chin zawsze zdawał się nie pasować do współczesnej medycyny Zachodu. Z tym już koniec. Dr Keown przedstawia jasne i frapujące dowody na to, że oba systemy opisują te same procesy zachodzące w ciele człowieka. Daje to szansę na jakiś rodzaj ich syntezy, co może mieć ogromne konsekwencje”.

– John Hamwee, akupunkturzysta i autor książki *Acupuncture for New Practitioners* (Akupunktura dla nowych lekarzy)

„To zaskakujące, jak niewiele badań dotyczy relacji akupunktury z zachodnią medycyną. Teraz wreszcie mamy wnikliwą i inspirującą książkę doktora Keowna, która wypełnia tę lukę. Autor pisze z perspektywy własnych doświadczeń, jako człowiek pracujący po obu stronach tej medycznej przepaści. Jego książka wnosi do medycyny bezcenny wkład, pomagając lekarzom obu dyscyplin zrozumieć, do jakiego stopnia mówią wspólnym językiem medycznym, nawet jeśli używają poniekąd odmiennych terminów”.

– Nora Franglen, założycielka Szkoły Akupunktury Pięciu Żywiołów (SOFEA) i autorka książek: *The Handbook of Five Element Practice* (Podręcznik praktyki Pięciu Żywiołów), *Keepers of the Soul* (Strażnicy duszy), *Patterns of Practice* (Wzorce praktyki), *The Simple Guide to Five Element Acupuncture* (Prosty przewodnik po akupunkturze Pięciu Żywiołów)

„Co niezwykle u lekarza, Daniel Keown zna dogłębnie teorię i praktykę akupunktury oraz medycyny chińskiej. Jego oczywiste zamiłowanie i gruntowna znajomość anatomii, jak również fizjologii oznacza, że może w wyjątkowy sposób objaśniać jak «działa» akupunktura zgodnie z paradygmatem współczesnej nauki. To ważna książka, lektura obowiązkowa dla każdego, kto chce wypełnić lukę w porozumieniu między medycyną chińską i konwencjonalną wiedzą medyczną”.

– Peter Mole, dziekan Kolegium Zintegrowanej Medycyny Chińskiej w Reading, Wielka Brytania, autor książki *Acupuncture for Body, Mind and Spirit* (Akupunktura dla ciała, umysłu i ducha)

„Zaczęłam czytać tę książkę i pomyślałam «no! no!». Nie mogłam jej odłożyć! Daniel Keown jest zarówno zachodnim lekarzem, jak i akupunkturzystą. Zajmującym językiem wyjaśnia, jak najnowsze, naukowe rozumienie teorii systemów łączy się z holizmem naszej najstarszej tradycji medycznej. Każdy lekarz z Zachodu i Wschodu – a prawdę mówiąc każdy człowiek, którego interesuje niezwykle sposób, w jaki ludzkie ciało rozwija się i funkcjonuje – powinien przeczytać tę książkę”.

– Angela Hicks, współdyrektorka Kolegium Zintegrowanej Medycyny Chińskiej w Reading, Wielka Brytania, i autorka książki *The Principles of Chinese Medicine* (Zasady medycyny chińskiej).

Iskra w maszynie

Jak nauka akupunktury wyjaśnia
tajemnice zachodniej medycyny

DR DANIEL KEOWN

Tytuł oryginału: *The Spark in the Machine*
Copyright © Daniel Keown 2014
Copyright © for the Polish edition by PURANA 2018

Kompleksowe opracowanie książki:
Agencja Wydawnicza Synergii Elżbieta Meissner
www.agencja-wydawnicza-synergii.pl

Zespół w składzie:
Przekład: Roman Palewicz
Redakcja: Natalia Nowak
Korekta: Anna Sadczuk
Skład, łamanie i adaptacja okładki: Barbara Kryska

ISBN: 978-83-66200-00-5

Wydawca:
Wydawnictwo PURANA
ul. Agrestowa 11, 55-330 Lutynia
tel.: 71 35 92 701, 603 402 482
e-mail: biuro@purana.com.pl
www.purana.com.pl
Facebook: FB Wydawnictwo Purana

Zapraszamy do naszej
księgarni internetowej:
www.purana.com.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej książki nie może być powielana bądź przekazywana w jakiegokolwiek formie, żadnymi środkami elektronicznymi lub mechanicznymi, łącznie z fotokopiowaniem, nagrywaniem, lub przez dowolny system przechowywania informacji, bez pisemnej zgody wydawcy.

Nota wydawcy

Ta książka nie usiłuje odwzorowywać medycyny chińskiej na medycynie Zachodu, tylko bada, jak można lepiej zrozumieć ciało poprzez syntezę obu paradygmatów.

Denisowi, mojemu ojcu, znakomitemu chirurgowi
i słudze bożemu, który pokazał mi, czym jest powieź,
na przykładzie reklamówki sieci Sainsbury's,
oraz Margaret, mojej matce, która nauczyła mnie,
że sztuka płynie z serca.

PODZIĘKOWANIA

Zawsze będę miał ogromny dług wdzięczności wobec niestrudzonej Alexandry Hain-Cole, która wprowadziła mnie w świat gramatyki, bez czego ta książka nie mogłaby powstać.

Pomagało mi zbyt wiele osób, żebym mógł wyliczyć wszystkich, ale specjalne podziękowania kieruję do włamywacza (przypuszczalnie naćpanego), który zwrócił moje rysunki. Moje wielkie dzięki otrzymują: doktor Ironside – za zmuszenie mnie do napisania tej książki, Ranald MacDonald – za ukazanie mi sztuki, jaką jest medycyna chińska i dr Mike Roberts – za przedstawienie sztuki, jaką jest medycyna zachodnia; Szkoła Medyczna w Manchesterze i Kolegium Zintegrowanej Medycyny Chińskiej za mądrość i cierpliwość; James Cole za słowa i wynalezienie nowego zawodu – leksykonsultanta; a także Jessica Kingsley, Victoria i Octavia za klarowność wizji.

I wreszcie dziękuję mojej żonie, pięknej Josephine, która dała mi nie tylko cudownie niesfornego synka Harrisona i olśniewającą córeczkę Corę, ale także nadzieje i szalone marzenia. To także twoja książka, kochanie.

WSTĘP

Zarodek tej książki począł się w Chinach, kiedy studiowałem u jednego z chyba najbardziej szanowanych akupunkturzystów na świecie doktora Wanga Ju-Yi. Doktor dobierał słowa z wystudiowaną cierpliwością człowieka, który przez większość z 70 lat, jakie przeżył, rozmyślał o tajemnicach akupunktury. Jego piękna i cudownie skromna asystentka Mei tłumaczyła je dla mnie, zanim zacząłem cokolwiek rozumieć, a ja kiwałem głową, częstokroć raczej idiotycznie, tylko czasami pojmując, o co chodzi.

Dr Ju-Yi wiedział, że w ciele są przestrzenie, w których akupunktura działa, i kiedy mówił o tych relacjach, uświadomiłem sobie, że jego głębokie rozumienie akupunktury ma wiele wspólnego z wiedzą embriologiczną. Byłem podekscytowany, bo czułem, że oto po raz pierwszy ja sam mam mu do powiedzenia coś interesującego. Zapytałem, czy zdaje sobie sprawę z podobieństw między embriologią i chińskimi kanałami akupunkturowymi.

Dr Ju-Yi zastanawiał się nad tym przez chwilę, a potem, mówiąc w swoim charakterystycznym, powolnym rytmie, ale z maleńkim błyskiem w oku, odpowiedział:

– Nie... ale ty musisz napisać o tym książkę.

Oto i ta książka. Może ją czytać i cieszyć się nią każdy, kto chce wiedzieć, jak uformowane są nasze zadziwiające ciała. Jest to książka, która splata najnowszą wiedzę embriologiczną z najstarszą tradycją medyczną. Mam nadzieję, że poszerzy ona waszą wiedzę o organizmie i poprawi rozumienie najpełniejszej spośród tradycji medycznych świata.

OD TŁUMACZA

Uważnych czytelników może zaskoczyć to, że w całej książce nazwy narządów są czasem pisane małą, a czasem wielką literą. Wynika to z faktu, że w rozumieniu medycyny chińskiej narządy nie są strukturami anatomicznymi, tylko funkcjami organizmu, opisywanymi przez fizjologię tej medycyny. Umownie przyjmuje się, że jeśli nazwa jest pisana wielką literą, chodzi o narząd „chiński”, jeśli natomiast małą, jest to narząd w rozumieniu anatomii uniwersyteckiej. Daniel Keown stosuje to rozróżnienie w swojej książce, a ja powtarzam je za nim w odniesieniu do narządów. Natomiast nazwy chińskich pojęć, takich jak akupunktura albo qi, piszę małą literą, tak jak przyjęło się u nas.

Roman Palewicz

SPIS TREŚCI

Prolog. Dlaczego ludzie nie potrafią odtwarzać
narządów? 13

Część I Sztuka akupunktury
albo o czym Bóg zapomniał powiedzieć chirurgom 19

- 1 Geneza 20
- 2 Wszechświat pojedynczej komórki 21
- 3 „Z nazwą, ale bez postaci” 23
- 4 Potrójna helisa 31
- 5 Iskra życia 35
- 6 Czym jest qi? 39
- 7 Klonowanie owcy za pomocą qi 43
- 8 Doskonała fabryka 49
- 9 Narządowe qi 52
- 10 Jak qi składa ciało 58
- 11 Cwany fiut i małe gnojki 61
- 12 Ludzkie fraktale 68
- 13 Leonardowie i człowiek idealny 78
- 14 Ewolucja z prędkością warp 82
- 15 Poncz z „sonicznym jeżem” 86
- 16 Czym są punkty akupunktururowe? 91
- 17 Prądy qi 98

Część II Embriologia medycyny chińskiej 109

- 18 Wprowadzenie... do yin i yang 110
- 19 Tao 112

- 20 Angmion. Piękno i rozum 121
21 Żółtko naszego ciała 124
22 Krew. Warstwa środkowa 129
23 Jing. Cała reszta 130
24 Embriologiczni surferzy 135

Część III Ming Men i sześć kanałów 143

Trzy kanały yin 145

- 25 ShaoYin (Mniejsze Yin) 149
26 TaiYin (Większe Yin) 194
27 JueYin (Powracające Yin) 237

Trzy kanały yang 270

- 28 TaiYang (Większe Yang) 271
29 YangMing (Jasne Yang) 278
30 ShaoYang (Mniejsze Yang) 292

Epilog 299

DODATEK 1. Jak przemieszcza się nowotwór 303

DODATEK 2. Yin i yang 305

DODATEK 3. Ból „przeniesiony” albo „promieniujący” 308

PRZYPISY KOŃCOWE 314